

Orkdal Venstres program for perioden 2015-2019

VENSTRE

Innhold

1. *Venstres politiske ståsted*
2. *Politisk regnskap for perioden 2011-2015*
3. *Program*
 - 3.1 *Kommuneutvikling*
 - 3.2 *Sats på kunnskap*
 - 3.3 *Ta grønne valg*
 - 3.4 *Skap verdier*
 - 3.5 *Helse og omsorg*
 - 3.6 *Vis varme*
 - 3.7 *Trafikk og samferdsel*
 - 3.8 *Kultur*

1. Venstres politiske ståsted

Venstre er et sosialliberalt parti og Norges eldste. Venstre vil føre en politikk som setter folk først. Følgende områder er spesielt utpekt i kommende periode: Norge skal være en moderne miljønasjon med et klimavennlig samfunn. Alle skal møte varm velferd når de trenger det. Vi skal legge til rette for et kreativt og verdiskapende Norge, og ha en kunnskapsbasert skole med like muligheter for alle. Partiet er kjent for stor takhøyde, og betrakter den åpne debatt mellom ulike meninger som et pluss i et demokratisk samfunn. Partiet har derfor ingen "eksklusjonsparagraf". Vi ønsker å arbeide for et samfunn der innbyggerne får mer frihet, men også mer ansvar til å leve sitt liv slik de selv ønsker uten at myndighetene skal blande seg inn i stort og smått.

Det at vi er en del av et nasjonalt parti med helhetlig politikk gjør oss mer forutsigbare på en del saker sammenlignet med ei bygdeliste. Det gir oss også bedre mulighet til å påvirke inn mot Stortinget og fylkestinget.

2. Politisk regnskap for perioden 2011-2015

Orkdal Venstres viktigste sak:

Styrke samholdet i hele kommunen

For Orkdal Venstre er det viktig at alle som bor i kommunen skal kjenne seg som fullverdige innbyggere i Orkdal. Hele kommunen må tas i bruk. Vi ønsker et sterkt sentrum og levende grender.

Debatten bør være åpen, raus og inkluderende. Det er fullt lovlig å hevde sine meninger og stå oppreist for dem. Men vi bør besinne oss for å tillegge motparten dårlige motiver og i hvert fall ikke la bosted bestemme om vi skal være enige eller uenige.

Pleie og omsorg

Venstre er opptatt av en god eldreomsorg. Vi har støttet styrkinga av Orkdal Helsetun og Hjemmetjenesten. Det er bygd nye omsorgsboliger på Svorkmo og i Elvestien på Orkanger. Høsten 2014 åpnet dagsenter for demente ved helsetunet.

Vatn og avløp

Det har vært en stor satsing på vatn og avløp. Kommunens nye vassanlegg ble tatt i bruk i 2013. Det er vedtatt utbygging av vatn- og avløpsnett til flere steder i kommunen: Monsetjåren, Togstadjåren, Kvålsjåren og Kjøra/Geita.

Skole/barnehage

Utbygginga av skole og barnehage på Grøtte står ferdig. Det har vært en stor satsing. En av landets første skoler med passivhus-standard ble bygd på Grøtte. Nå er Evjen skole vedtatt renovert. Venstre har også styrket driftsbudsjettet for grunnskolen. Det er vedtatt en merkbar økning på budsjettet for 2015. Som en av svært få kommuner har Orkdal fleksibelt opptak i barnehagene, slik at alle som fyller 1 år automatisk får plass.

Kultur

Venstre har i sitt arbeid i utvalg og kommunestyre vært en pådriver for økt støtte til kulturarbeidet i kommunen. I 2013 ble 4. og siste bind av Orkdalshistoria utgitt. Et stort løft ble avsluttet etter flere års godt arbeid der mange deltok.

Vi har fått et løft når det gjelder lokal scenekunst gjennom satsinger som Patina, Bør Børson og I blanke messing.

Vi er stolte over at Knykenfolket fikk tildelt Ildsjelprisen på Idrettsgallaen i 2014.

Idrettsanlegg

Venstre har aktivt støttet kommunens andel i Sondrehallen, utbygginga i Knyken, bane 3 og basishall i Orklahallen, tilskudd til Klatrehallen, friidrettsanlegg og kunstgrasbaner i Idrettsparken.

Kirkebygg og kirkegårder

For Venstre er det viktig at både selve byggene og kirkegårdene blir tatt vare på og utbedret.

Vi har støttet restaureringa av tårnet i Orkdal kirke og bevilget 2,9 mill kr til restaurering av Moe kirke til jubileumsåret i 2017.

Vi setter pris på det store frivillige arbeidet som utføres på kirkegårdene.

Kommunen må også ta sitt ansvar for pene og velstelte kirkegårder.

Frivilligheten

En støtte til alt frivillighetsarbeid som skjer i Orkdal, er en av kommunens viktigste oppgaver.

Det utføres en fantastisk innsats blant frivillige i kommunen. Det er vår oppgave å se dem og honorere arbeidet deres med både økonomisk og verbal støtte.

Arealplanen

2014 ble preget av utfordrende og tøffe vedtak når det gjelder kommunens arealplan. For Venstre var det viktig at det ble lagt klare miljøforutsetninger og krav om bedre trafikkløsninger når det gjelder havneutbygginga.

Venstre ønsker også å bygge sentrum innenfra, men ikke for enhver pris. Takket være Venstres innsats ble det planlagte utearealet ved Orkanger ungdomsskole berget fra annen utbygging.

Energi og miljø

Venstre var pådriver for at Grøtte skole ble bygd som passivhus og har aktivt støttet kommunens ENØK-prosjekter. I tillegg var vi initiativtaker til kommunens strandsonenplan.

Vi har vært restriktive til motorkjøretøy i utmark og til vegbygging i fjellet.

Venstre har kjempet for at Grytdalen og Songlia fortsatt skal være i offentlig eie.

Vern av Råbygd fjæra var en viktig og vanskelig sak i forbindelse med havnas utbyggingsplaner. Vi aksepterte utvidelse av området som ble omregulert til

havne- og industriområde først på 1970-tallet. Ved å godta utvidelse utenfor verneområdet, fikk vi inn krav bl.a. om støyreducerende tiltak og kompensasjon av naturødeleggelser.

Disse kravene kunne vi ikke ha stilt ved bare utbygging av det tidligere regulerte området.

Trafikksikkerhet

Etter påtrykk fra Venstre ble en trafikksikkerhetsplan endelig vedtatt i siste periode. En TS-plan med tiltaksliste er avgjørende for å få eksterne midler til trafikksikkerhetstiltak. Ett godt eksempel på dette er sertifisering som trafikksikker kommune. Dette har tilført Orkdal kommune 100 000 kr i stimuleringsmidler.

Friluftsliv

Venstre har fremmet forslag om å få en samla presentasjon av Orkdal rikholdige friluftsmuligheter og fysiske aktivitetstilbud.

Vi har hele tida støttet tanken bak Orklaparken og har bidratt til finansiering av tiltaket.

Seire og tap

Orkdal Venstre ser på vedtaket om kommunens andel i Sondrehallen som politisk seier. Det ble vedtatt med knappest mulig flertall. Vår satsing innen kulturarbeidet har også båret frukter.

Vårt største nederlag var nok nedlegginga av fødeavdelinga ved Orkdal sjukehus.

Nå står en ny kamp for tur: Akutten må beholdes ved sykehuset vårt.

Orkdal Venstre vil alltid verne om tilbudet ved Orkdal sjukehus.

3. Program

3.1 Kommuneutvikling

Det er mye som er ukjent om fremtidens kommunestruktur siden Norge står midt i en omorganiseringsprosess. Venstre ser på kommunereformen som en stor mulighet til å styrke Orkanger som by og regionsenter. Sammenslåing skal være en vinn-vinn situasjon for de involverte kommunene, hvor omfanget av nye oppgaver som tilføres blir avgjørende.

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Arbeide for at folk kan få bygge seg boliger både i grendene og i sentrum til en akseptabel pris. Større nybyggingsprosjekter bør skje hovedsakelig langs kollektivtrafikkårene.
- Jobbe for at Orkanger skal få et enda bedre, mer helhetlig sentrum med basis i Orkdal 2040. All utbygging bør skje med høy arealutnyttelse for å skape et kompakt og levende sentrum.
- Gjennomføre et prosjekt for utvikling, forskjønnelse og etablering av rasteplasser der folk først møter Orkdal langs alle hovedfartsårene.

3.2 Sats på kunnskap

Venstre i Norge har alltid satset på lærere og kunnskap. Gode lærere er fundamentet i en god skole, hvor alle barn får like muligheter. Tiltak som Venstre sentralt jobber med er forbedring av lærerutdanning, og å øke rekrutteringen, også fra andre yrkesgrupper. Det er viktig å få flere yrkesgrupper inn i skolen for å minske tiden lærerne må bruke på andre oppgaver enn kunnskapsformidling. Her har spesielt skolehelsetjenesten og helsesøstre mye å bidra med. Venstre vil tilpasse skolen til et familieliv der både mor og far er i arbeid.

Kunst- og kulturfag er viktig for all læring. Fagene må beholde sin plass i grunnskolen for at de ikke skal dø ut!

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Helhetlig tenking omkring barndom/oppvekst - se hele barndommen under ett som prinsipp.
- Venstre vil ha én felles modell og helhetstenking for "Orkdalsskolen- og barnehagen".
- Kulturskolen skal være en del av det samlede tilbudet. Kulturskoletilbudet integreres i skoledagen.
- Prioritere midler til kompetanseheving for ansatte i skole og barnehage.
- Innføre norm for minimumsbemanning i Orkdalsbarnehagene.
- Finne gode og fremtidsrettede løsninger for skolebygningene i Orkdal.
- Sørge for at det tas høyde for økning i elevtall og ressurskrevende elever ved tildeling av midler til skolene i kommunebudsjettet.
- Beholde ordningen med rullerende opptak i barnehagene.
- Arbeide for at Orkdalsregionen skal få flere desentraliserte utdanningstilbud for voksne.

3.3 Ta grønne valg

Gode miljø- og klimaløsninger er en prioritet for Venstre. Orkdal Venstre ønsker å fokusere på bedre kollektivtransporttilbud, lavere forbruk av strøm og andre ressurser, samt bidra til at gode naturopplevelser blir mest mulig tilgjengelige for innbyggerne. Dette er viktig for å bevare naturen, miljøet og ressursene våre.

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Fokus på energieffektivisering ved nybygg og rehabilitering av offentlig bygningsmasse.
- Alle nye kommunale bygg skal bygges med miljøvennlige løsninger, være framtidsrettede og tilfredsstillende passivhusstandard. Det er et mål å bruke massivtre som byggemateriale.
- Legge til rette for økt bruk av kollektivtransport f.eks. ved å sørge for nok parkering ved kollektivknutepunkt, og å jobbe for lokalrute.
- "Grønn" havn, båter skal kunne koble seg på strøm når de legger til kai.
- Ha en bedre kartlegging over viktige naturområder i Orkdal.
- Tilby bedre oversikt og markedsføring av aktivitetstilbud i kommunen.
- Verne friluftsområder fra inngrep og hyttebygging.
- Være restriktiv mot veibygging og inngrep i utmarka.
- Videreutvikle Orkla som lakseelv, rekreasjons- og friluftsområde. Kjempe for å bevare laksestammen og bedre gyteforholdene for sjørret.
- Tiltak som kan kompensere for naturødeleggelsene i Orkladeltaet, og følge opp de miljøkravene til havneutbygging som ble vedtatt i kommunens arealplan i 2014.
- Grytdalen og Songlieiendommen skal fortsatt være i offentlig eie.

3.4 Skap verdier

Venstre er opptatt av å sikre gode vilkår for alle bedrifter, ikke minst for småbedrifter, gründere og selvstendig næringsdrivende. Det er viktig å støtte de bedriftene som har framtiden foran seg, og de arbeidsplassene som ennå ikke er skapt. Partiet vil gjøre det enklere både å starte og drive egen bedrift gjennom tiltak for å forenkle den byråkratiske prosessen og gi bedre økonomiske rammer.

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Langsiktig kommunalt eierskap i Orkdal Energi og TrønderEnergi.
- Et nærmere samarbeid med teknologimiljøet i Trondheim for å videreutvikle kompetansen i industrien i Orkdal.
- Markedsføre Orkdal som et naturlig valg for plassering av teknologiske pilotbedrifter i Norge.
- Sørge for grundigere saksbehandling og forhåndsdiskusjon mellom administrasjon og politikere i nærings saker.
- Fortsatt tilby oppstarts-/gründerkurs for nye bedrifter.
- Nei til utvidet adgang for søndagsåpne butikker.
- Trekke bedrifter til Orkdal ved å føre en forutsigbar og næringslivsvennlig politikk.

3.5 Helse og omsorg

Venstre sentralt jobber for å hjelpe de aller svakeste i Norge. De fleste av oss har det ganske bra i dag, men det er noen grupper som har behov for et løft fra felleskapet, spesielt fattige, kronisk syke, eldre og psykisk syke.

Folkehelse og forebygging gir bedre helse, lengre levealder og reduserer sosiale forskjeller. Vi vil legge til rette for at flere kan ta sunne valg og leve gode liv. Dette krever at forebyggingsperspektivet er en integrert del av samfunnsplanleggingen. Samfunnet har også et ansvar for å informere og påvirke holdninger om skadelige miljøfaktorer og uheldig livsstil.

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Orkdal sjukehus må bevares som lokalsjukehus. Det er svært viktig for sjukehusets framtid at akutfunksjonen består og utvikles. Tilbudet til folk i Orkdalsregionen vil ellers bli betydelig svekket.
- Utvikle en tjeneste som møter morgendagens økning i antall eldre.
- Heve kvalitet og kunnskapsnivå knyttet til samhandlingsreformen.
- Kompetanseheving i helsesektoren.
- Økt satsing på velferdsteknologi.
- Flere sykepleiere i eldreomsorgen.
- Utvide eksisterende dag- og avlastningstilbud.
- Øke bruk av omsorgslønn for å lette belastningen for pårørende med store omsorgsoppgaver i hjemmet.
- Bidra til styrking av tilgangen på fysio- og ergoterapeuter for innbyggerne for å forebygge og rehabilitere helseproblemer.
- Bygge flere boliger for eldre etter modell fra Elvepromenaden borettslag.
- Starte bygging av folkehelsesenter som planlagt i 2017/2018.

3.6 Vis varme

Liberal politikk tar utgangspunkt i det enkelte menneskets behov for frihet og vilje til å ta ansvar. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til det beste for seg selv og samfunnet. Systemene skal tjene menneskene, ikke omvendt. Derfor setter Venstre folk først.

Kommunene har ansvaret for flyktninger og asylsøkere som har fått opphold. Venstre vil øke integreringsstøtten og gi kommunene ekstra økonomiske incentiver for å ta imot mindreårige som har fått opphold, slik at disse kommer hurtig ut av mottak. Det må være enkelt å få opplæring i norsk. Venstre vil tilrettelegge for frivillige organisasjoner som arbeider med å fremme integrering på ulikt vis. Organisasjonsdeltagelse er en arena for språkopplæring, etablering av nettverk og en måte å lære demokratiske spilleregler på.

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Støtte lag og foreninger økonomisk til å satse ytterligere på breddeidrett, integrering og forebyggende fysisk aktivitet.

- Kommunen må støtte lag og organisasjoner som utfører en frivillig innsats innen helse og omsorg, slik som for eksempel pensjonistforeninger og andre sosiale nettverk.
- Etablere en helhetlig frivillighetspolitikk. «Det gode liv» skapes i samarbeid mellom kommunen og innbyggerne.

3.7 Trafikk og samferdsel

Gode trafikk-løsninger er viktige for verdiskapning og folkehelse. Både lokaltrafikk, tungtransport, myke trafikkanter, kollektivtransport og gjennomgangstrafikk må ha trygge og gode løsninger. Det pågår et arbeid i Orkdal for å avklare bl.a. fremtidig trase for E39 gjennom Orkanger. Venstre er veldig opptatt av å påvirke denne prosessen slik at resultatet blir fremtidsrettet, effektivt, trygt og tar hensyn til støybelastning for lokalbefolkningen.

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Avklare trafikk-løsning for E39 og tilknyttede veier.
- Jobbe for en videre utbygging av gang- og sykkelstier. Følgende strekninger er prioritert:
 - Torshus til Svorkmo
 - Travparken til Blåsmoen
 - Langs Hemneveien
 - Kvamslia til Skaunaveien
- Tilrettelegge for «Park and ride» nord på Orkanger.
- Ha én takstzone innad i Orkdal.
- Ha gang-/sykkelløsning på Grønør-, Bårdshaug- og Forve bru for bedre trafikkdeling, for å unngå sikringskys.

3.8 Kultur

Venstre arbeider for et mangfoldig og fritt kulturliv som stimulerer nysgjerrighet, kreativitet og mangfold.

Orkdal Venstre vil prioritere lokalt:

- Regionsenteret Orkanger skal ha et større og levende kulturhus basert på videreutvikling av eksisterende kulturscene.
- Økt fokus på kulturtilbud for alle aldersgrupper.
- Sørge for at barnevennlige arrangementer i det kommunale kulturhuset tilbyr rabatterte barnebilletter eller familiepris for å gjøre dem mer tilgjengelige for barnefamilier.
- Kulturminneplan med en forpliktende handlingsdel. Planen må gi en lett tilgjengelig oversikt over kommunens kulturminner.
- Styrke kulturminnerådgivningen til huseiere og grunneiere, ved bl.a. å yte hjelp til å finne frem til aktuelle støtte- og finansieringsordninger. Trehusbebyggelsen på Nerøra må ivaretas på en bedre måte enn i dag, bl.a. ved å lære av hvordan Røros og andre har løst dette. Vi ønsker en kommunal tilskuddsordning som ei gulrot for å motivere huseierne til å ta bedre vare på verneverdige bygninger.